

УКРАЇНА

(19) UA (11) 38123 (13) A

(51) 6 A01C5/00, A01C7/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ СМУГОВОЇ ПІДГОТОВКИ ҐРУНТУ ПІД СІВБУ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

(21) 2000053116

(22) 31.05.2000

(24) 15.05.2001

(33) UA

(46) 15.05.2001, Бюл. № 4, 2001 р.

(72) Недашківський Олександр Іванович, Мацеве-
цька Надія Михайлівна, Гирич Борис Данилович

(73) Інститут цукрових буряків УААН

(57) Спосіб смугової підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків, що включає оранку на зяб, передпосівний обробіток ґрунту та сівбу, який **відрізняється** тим, що після оранки на зяб проводять нарізання гребенів, а передпосівний обробіток ґрунту проводять шляхом розгортання гребенів в майбутнє міжряддя з одночасною сівбою у створенні смуги вологого шару ґрунту.

Винахід відноситься до галузі сільськогосподарського виробництва і, зокрема, до способу обробітку ґрунту і може бути використаний при вирощуванні просапних сільськогосподарських культур у зоні ризикового землеробства, з частими посушливими роками.

Висів у сухий ґрунт насіння цукрових буряків та інших дрібнозерних просапних та овочевих культур значною мірою затягує строки проростання насіння або воно не проростає зовсім, а це, у свою чергу, негативно впливає на дружність і густоту сходів, польову схожість насіння, розміщення рослин по довжині рядка, на їх розвиток та продуктивність.

Найбільш близьким технічним рішенням, що прийнято за прототип, є спосіб смугової підготовки ґрунту під сівбу, що включає оранку на зяб, передпосівний обробіток ґрунту - прорізування щілин (борозни) до вологого шару ґрунту та сівбу (див.: Циков В.С., Матюха Л.А. Интенсивная технология возделывания кукурузы. - М.: В/О "Агропромиздат", 1989. - С. 176). Такі ознаки, як оранка на зяб, передпосівний обробіток ґрунту і сівба, збігаються з суттєвими ознаками винаходу. Однак, незважаючи на це, не вирішується задача збереження вологості верхнього шару ґрунту на період сівба - сходи, підвищення польової схожості насіння та їх продуктивності, тому що передпосівний обробіток ґрунту проводять шляхом прорізування щілин (борозни) до вологого шару ґрунту (глибина, яка може бути 4-12 см і більше перед висівом насіння, так як сівба у зоні з частими посушливими умовами передбачається на глибину, значно більшу, ніж рекомендовано сіяти цукрові буряки (2-5 см)).

В основу винаходу поставлено задачу вдосконалити спосіб смугової підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків шляхом формування гребенів після оранки ґрунту на зяб, забезпечити збереження

вологості верхнього шару ґрунту на період сівба - сходи, підвищення польової схожості насіння та продуктивності буряків.

Поставлена задача вирішується тим, що, на відміну від відомого способу смугової підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків, що включає оранку на зяб, передпосівний обробіток ґрунту та сівбу, відповідно до винаходу, після оранки на зяб проводять нарізання гребенів, а передпосівний обробіток ґрунту проводять шляхом розгортання гребенів в майбутнє міжряддя з одночасною сівбою у створенні смуги вологого шару ґрунту.

Нові відмінні від прототипу ознаки: нарізання гребенів після оранки на зяб забезпечує збереження вологості ґрунту, а проведення передпосівного обробітку ґрунту шляхом розгортання гребенів в майбутнє міжряддя з одночасною сівбою у створенні смуги дає змогу проводити сівбу в смуги більш волого шару ґрунту на період сівба - сходи. Крім цього, підвищується польова схожість насіння та продуктивність культури.

Так, за винаходом, збереження вологості верхнього шару ґрунту на період сівба - сходи підвищення польової схожості насіння та продуктивності буряків підтверджується результатами досліджень (таблиця), одержаними на Кіровоградській ДСГДС за 1997-1998 рр.

При здійсненні винаходу було виявлено, що вологість на глибині розміщення (2-5 см) насіння буряків підвищилась на 4,1%, польова схожість насіння збільшилась на 10,4%, а урожайність коренеплодів - 5,7 т/га.

Спосіб здійснюється таким чином.

З осені в першій декаді жовтня проводять зяблеву оранку по типу напівпару. На виораному полі проводять смугову підготовку ґрунту, яка передбачає формування гребенів під майбутній рядок ґрунтом із майбутнього міжряддя. Весною гребені

розгортають спеціальними пристроями на сівалці і в смуги, де вони знаходились, проводять сівбу цукрових буряків на глибину 2-5 см в вологий шар ґрунту.

Впровадження у виробництво запропонованого способу смугової підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків та інших дрібнозерних просапних і овочевих культур дозволить мати дружні та повні сходи, підвищити рівномірність розміщення рослин і створює підґрунтя для збільшення продуктивності.

Впровадження у виробництво запропонованого способу смугової підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків та інших дрібнозерних просапних і овочевих культур дозволить мати дружні та повні сходи, підвищити рівномірність розміщення рослин і створює підґрунтя для збільшення продуктивності.

Таблиця

Вплив смугового способу підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків на вологість верхнього шару, польову схожість насіння та продуктивність коренеплодів (1997-1998 рр.)

№ пп	Спосіб смугової підготовки ґрунту під сівбу цукрових буряків	Вологість 2-5 см шару ґрунту	Польова схожість, %	Урожайність коренеплодів, т/га	Цукристість, %	Збір цукру, т/га
1	Відомий спосіб	23,4	52,0*	31,8	14,75	4,7
2	Запропонований спосіб	27,5	62,4* (+10,4)	37,5 (+5,7)	14,90	5,6 (+0,9)

Примітка: * - дані за 1998 рік.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60х84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22
